

ADEVĂRUL

EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE
DIN JUDEȚUL CLUJ
ANUL I NR. 1

SÂMBĂȚĂ, 23 DECEMBRIE 1989

4 PAGINI 50 DE BANI

SÎNTEM OAMENI LIBERI, ÎN ȚARA LIBERTĂȚII — ROMÂNIA!

CONSTITUIREA FRONTULUI SALVĂRII

P. IV. 2093 NAȚIONALE M 1-9 1989

Vineri, 22 decembrie, la ora 16,30, s-a constituit Frontul Salvării Naționale din România, al cărui principal obiectiv îl constituie pregătirea trecerii spre o viață democratică.

Primul-ministru și întregul guvern și-au dat demisia.

Din Consiliul Frontului Salvării Naționale fac parte comandanți militari, necompromiși în timpul dictaturii Ceaușescu, muncitori, studenți ce s-au aflat în fruntea luptei pentru răsturnarea vechiului regim, intelectuali.

La scurt timp după constituirea noului organism, membrii acestuia au ieșit pe balconul clădirii C.C. al P.C.R., pentru a informa zecile de mii de cetățeni, aflați în piață și, prin intermediul transmisiunilor directe de radio și televiziune, întregul popor despre demisia guvernului, despre componența Consiliului Frontului Salvării Naționale, despre măsurile propuse pentru perioada imediat următoare. (Agerpres).

COMUNICATUL

către țară

al Consiliului Frontului Salvării Naționale

Cetățeni și cetățene,

Trăim un moment istoric. Clinul Ceaușescu, care a dus țara la dezastru a fost eliminat de la putere. Cu toții știm și recunoaștem că victoria de care se bucură întreaga țară este rodul spiritului de sacrificiu al maselor populare de toate naționalitățile și, în primul rând, al admirabilului nostru tineret, care ne-a restituit, cu prețul singelui, sentimentul demnității naționale. Un merit deosebit îl au cei care ani de zile și-au pus în pericol și viața, protestînd împotriva tiraniei.

Se deschide o pagină nouă în viața politică și economică a României.

În acest moment de răscruce am hotărît să ne sprijinim pe armata română și care grupează toate forțele sănătoase ale țării, fără deosebire de naționalitate, toate organizațiile și grupările care s-au ridicat cu curaj în apărarea libertății și demnității în anii tiraniei totalitare.

Scopul Frontului Salvării Naționale este instaurarea democrației, libertății și demnității poporului român.

Din acest moment, se dizolvă toate structurile de putere ale clanului Ceaușescu. Guvernul se demit-

(Continuare în pag. a III-a)

APEL LA CONȘTIINȚĂ

După atîta suferință, lacrimi, unilinte și sînge, mai ales sînge, în momentul Libertății noastre, facem un APEL LA CONȘTIINȚA tuturor pentru a găsi în noi valorile renașcute ale sufletului nostru — omenia, înțelegerea, spiritul de dreptate, cinstea, curajul și credința!

Facem un APEL LA CONȘTIINȚĂ pentru a nu se mai repeta ororile acestor decenii și acestor zile însingurate!

Facem APEL LA CONȘTIINȚĂ pentru a fi cu adevărat oameni liberi într-o țară liberă!

Gîndiți-vă la ziua de mâine, la copiii ce ne privesc plini de întrebări și speranțe!

Cum vom acționa ACUM, așa va arăta pentru istorie ROMÂNIA!

Nu distrugeți nici o valoare materială — noi am creat-o!

Nu neglijați nici o valoare spirituală — nouă ne aparține!

Nu uitați nici o clipă suferințele și morții care au căzut pentru libertate!

Impiedicați orice formă de violență — împotriva nedreptății noi, poporul, am adus Dreptatea!

Incepînd de azi

Vă informează
presa liberă

Agencia Română de Presă — „Agerpres” nu mai are nevoie de aprobări speciale din partea cenzurii pentru a transmite false luări de poziție și atitudini naționale lipsite de orice bază reală.

Alături de întreaga presă centrală și din țară, de radio și televiziune, de toate mijloacele de informare în masă, Agerpres își va face datoria și va informa în mod real, cinstit și civilizat întreaga opinie publică internă și internațională asupra tuturor evenimentelor ce se vor desfășura în România și în lume.

Vom oferi presei, tuturor agențiilor internaționale de presă o vizită completă și onestă a tuturor evenimentelor românești.

Precizăm că acest text a fost redactat de ziaristii Agenției Române de Presă care nu și-au pierdut nici un moment conștiința profesională, aceiași care pînă ieri erau obligați să răstălmăcescă realitatea și să dezinformeze sistematic opinia publică internă și

PROCLAMAȚIE

1. DEMOCRAȚIE
2. LIBERTATE DE EXPRIMARE
3. LIBERTATE PENTRU TOATĂ LUMEA, INDIFERENT DE NAȚIONALITATE ȘI APARTENENȚĂ POLITICĂ ȘI RELIGIOASĂ
4. ALEGERI LIBERE, DEMOCRATICE, PRIN VOT SECRET ȘI DIRECT
5. ORDINE ȘI DISCIPLINĂ ȘI ASIGURAREA BUNURILOR MATERIALE
6. APĂRAREA PROPRIETĂȚII DE ORICE FEL
7. APĂRAREA ȘI ASIGURAREA GRANITELOR ACTUALE — SALVGARDAREA INDEPENDENȚEI NAȚIONALE
8. FIECARE CETĂȚEAN ESTE FIU AL ACESTEI PATRII ȘI ARE DREPTURI EGALE, INDIFERENT DE NAȚIONALITATE
9. SINDICATE LIBERE
10. PLURALISM POLITIC
11. RELUAREA ACTIVITĂȚII NORMALE ÎN TOATE DOMENIILE DE ACTIVITATE

SĂ NE APĂRĂM VIITORUL!

Comitetul Frontului Salvării Naționale din județul Cluj, avînd în vedere că aceste zile în care cei mai buni dintre noi au căzut pentru ca noi astăzi să trăim în democrație și libertate.

Comitetul Frontului Salvării Naționale din județul Cluj informează populația:

• Autoritatea Comitetului și a Forțelor Armate este stabilită de drept și prin voința populară

• Miliția își exercită funcțiile sale stabilite prin lege. Milițienii vor purta banderolă tricoloră iar autoritatea lor în spiritul apărării ordinii publice trebuie respectată

• Întreprinderile își vor relua lucrul cît mai curînd posibil.

• Ziua de 24 decembrie este declarată zi de doină pentru cei căzuți în lupta pentru libertate

• Ziua de 25 decembrie (Crăciunul) este zi nelucrătoare, cu excepția întreprinderilor cu program contiînuu

• Apa de băut este verificată și se poate bea. Electricitatea funcționează normal. Gazul funcționează normal. Transportul în comun funcționează normal

• Este asigurată aprovizionarea de bază — lapte, pîine, produse agroalimentare

• Aprovizionarea cu alimente cartelate se face, deocamdată, în limita posibilităților, conform reglementărilor existente

COMITETUL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE
PENTRU JUDEȚUL CLUJ

CLUJENI!

Bucuria noastră este mare

Să nu o umbrim cu acte necugetate

S-au semnalat acte de vandalism,

jaf și huliganism

Evitați violența

Nu consumați alcool

Nu vă lăsați provocați

Libertatea noastră este atît de prețioasă încît nu trebuie să fie întinată!

COMITETUL DE INIȚIATIVĂ

Trăiască Libertatea!

Să fim solidari și calmi!

Sărbători fericite!

CLUJENII ȘI-AU CUCERIT LIBERTATEA

Libertate în Piața Libertății

„Nu credeam să-nvăț a muri vreodată”. În aceste zile singeroase am învățat să murim, am fost învățați să murim și nu vom uita niciodată că libertatea trece prin moarte și se întoarce spre viață, spre adevărata viață. M-au învățat să mor niște oameni tineri, al căror singe a stropit Piața Libertății, care de astăzi înainte își merită numele. Nu voi mai putea intra niciodată în librăria Universității traversând nepăsător Piața Libertății. Voi păși îngândurat și plin de umilință. Voi învăța pe dinafară numele celor care m-au învățat să mor. Le voi căuta începând chiar din această clipă, le voi rosti în gând silabă cu silabă. Acum nu știu decât numele lui Lucian Matș. Era artist, dar nu atât de vanitos încât să pună o carieră artistică, oricât de strălucită, înaintea demnității. Nu mi-am închipuit că zeci de mii ale clujenilor mei se vor chirci înain-

tea Crăciunului, pentru a dovedi că românii știu exact ce este libertatea. Vom mai trece de multe ori prin Piața Libertății, acolo unde s-au martirizat oamenii noștri cei mai tineri și cei mai buni. Ei sint cei mai buni dintre noi și moartea lor i-a înscris pentru eternitate în istoria României. Cind nimeni nu mai credea în eroism, ei ne-au învățat că nimic nu se poate construi durabil fără asumarea condiției eroice. Vom afla numele lor, ale tuturor celor care s-au lăsat ucși pentru a stârni remușcarea criminalilor, fie că au murit în Piața Libertății din Cluj sau în alte piețe — din Timișoara, București sau Sibiu —, pentru că toate aceste piețe stropite cu sîngele lor sint de așlăzi înaintea Pieței ale Libertății.

Mircea GIHULESCU

Armata și poporul

Armata și poporul... Iată, dragi cititori din Cluj-Napoca și din județ, cit de frumoasă este această îngemănare de cuvinte. Cit de importantă a fost ieri și cit de înălțătoare este azi. Și cit de frumoasă va fi mâine.

Armata și poporul... Așa a fost dintotdeauna. Nimeni n-a putut desface această indestructibilă unitate. Nici timpul, nici năpăstuirile care s-au abătut asupra noastră. Iar de aici a venit țaria de-a trece prin timp, ca popor și națiune, pînă în acest ceas glorios.

Armata și poporul... Au suferit mult împreună. Am suferit mult și am rădat. Am tăcut și am răbdat.

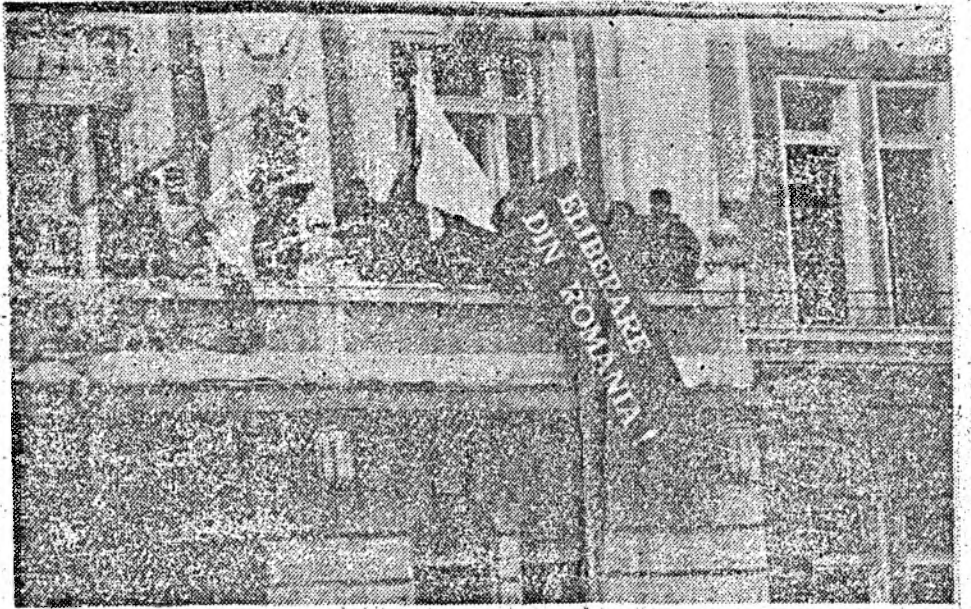
Armata și poporul... Greu ne-a fost în ultima săptămână. Dumneavoastră, stimați concetățeni! ați tremurat de frica noastră, adică chiar de fiii dumneavoastră. Dar și inimile noastre au tremurat de teama de a nu primi ordin să tragem, chiar și atunci cînd nu ne „atacați”. Bineînțeles, că un astfel de ordin nu se publică în presă și nici nu se anunța la radio și televiziune.

Armata și poporul... Cî grele jertfe de sînge am plătit, în aceste zile, libertatea noastră. Noi am pierdut un ministru stimat și iubit de întreaga oaste. Am mai pierdut mulți dintre cei mai buni ostași. Pierderile dumneavoastră, sint mai mari. Dar sint, totodată, pierderi foarte mici pentru prietenii ai noștri. Inșă, peste toate acestea, am cîștigat și am refăcut ceva de neprețuit: încrederea și înfrățirea noastră.

Armata și poporul... Incîntătoare îngemănare de cuvinte. Incîntătoare îngemănare de fapte, care vor înălța cu adevărat patria noastră în rîndul popoarelor civilizate.

Armata și poporul... Inima mea de ostaș bate deopotrivă pentru amindouă. Iar pentru ceea ce au făcut laolaltă, spun, cu toată sinceritatea, cetățenilor și militarilor: „Să trăiți!”.

maior Marian VEREȘEZAN

Fotografiile: Nicolae PETU

In ziua de 21 decembrie, muncitori și ingineri din Combinatul de Utilaj Greu, „Tehnofrig”, „Metalul Roșu”, „Sinterom”, I.M.M.R., „16 Februarie”, Fabrica de Mașini de Rectificat, din alte unități industriale, studenți din Centrul universitar Cluj-Napoca au ieșit neînarmați în stradă pentru a-și revendica dreptul la demnitate umană, pentru care cel puțin 30 dintre ei au plătit cu propria lor viață. In ziua de 22 decembrie, jertfa lor de sînge a fost răscumărată prin triumful libertății. Lozincile mincinoase în care nu mai credea nimeni au fost înlocuite de pancartele demonstrațiilor (fotografia de sus). Unul în punctele fierbinți de la care a pornit manifestația de ieri l-a constituit întreprinderea „Tehnofrig”. Cei de aici au plătit, la fel, cu propriile vieți, hotărîrea de a-și cîștiga libertatea.

Mărturie

Cu puține cuvinte — atîtea cite se pot spune (și, vai, sint atîtea cuvinte, în-că, de spus) — moartea își face loc între noi! Sint cîțiva oameni (aici în Cluj cîțiva — în țară, cîteva mii) care au sfidat, în primul rînd, FRICA DE MOARTE. Au făcut, adică, ceea ce românii, de două mii de ani (iertare pentru clișeu unei „epoci” tocmai apuse), au făcut cu trupul lor sufletesc și de carne.

Acești oameni au avut curajul la Cluj, în după-amiaza zilei de 21 decembrie, să strige, cu o senină, cu o adevărată sinceră, caldă și pașnică dragoste de patrie: „ROMANIA LIBERĂ!”. Evident, conotația acestui strigăt sublim se desparte de titlul aceluia cotidian care, pînă mai ieri, era atât de puțin liber. Acești oameni, în după-amiaza zilei de 21 decembrie, în Piața Libertății, s-au înfrățit, înaintea sutelor de oameni care se aflau, atunci, acolo, în adevăratul lor chip moral. Și, lucru trist, au fost, atunci, acolo, singuri. Singuri pentru că pînă au reușit să convingă acele sute de oameni să li se alăture, au intervenit gloanțele aducătoare de moarte ale dictaturii. Gloanțe slobozite fără somație către oameni tineri și liberi, care nu credeau (cine ar fi crezut?) că se va trage în ei.

Am fost acolo și am văzut.

Lucian ȘTEFANESCU

Așa a început ...

Ani de-a rîndul ne-a fost frică și mi-a fost frică. Am scris ce ni s-a cerut și cum ni s-a cerut. Adevărul nu-și avea loc în coloanele organului Comitetului județean de partid. Ar fi dăunat propagandei, ar fi contrazis adevărurile proclamate de „genialul” fost conducător.

Iată însă că a venit și ziua pe care o așteptam cî toți cei care marile adevăruri vitale: omului, s-au spus în gura mare „Vrem libertate”, „Jos tirania”; „Noi sintem poporul”. Oamenii, poporul a vrut libertate și a dobîndit-o: E drept că prețul plătit este nedrept de mare. Libertatea s-a cucerit cu cel mai prețios tribut — viața, doar la Cluj, cîtorva zeci de oameni. În Piața Mihai Viteazul, în Piața Libertății, în Piața Păcii, pe Calea Mănăștur au rămas trupurile neînsuflețite ale martirilor. Era greu de crezut că va fi deschis focul împotriva unei demonstrații pașnice. Și totuși nenorocirea s-a împlinit. Să nu-i uităm pe martiri și să le cinstim memoria luînd mai departe pentru a da un sens, o finalitate idealurilor pentru care și-au jertfit viața. Să nu-i uităm pe cei din Timișoara care, primii din țară, au avut curajul să jasă în stradă și să-și ceară drepturile elementare — libertate, pînă, demnitate.

Ieri a fost ziua de glorie a Clujului, după noaptea de coșmar în care focurile de armă ne-au amenințat speranțele și liniștea. Mii de oameni, muncitori, studenți, copii au venit la locul martiriului din Piața Libertății, într-o ordine desăvîrșită, scandînd „Jos Ceaușescu”, „Vrem libertate”, „Timișoara nu uita, Clujul e de partea ta”, „Ceaușescu nu uita, va veni și ziua ta”, „Jos guvernul”. Pe o pancardă albă era scris cu roșu: „Fără violență”. Multîmea scanda „Armata e cu noi”. Grupuri adunate în fața Librăriei Universității i-au primit cu aplauze. A fost începutul pelerinajului prin Piața Păcii, din nou Piața Libertății, Piața Mihai Viteazul, Piața Victoriei, mai precis Catedrala Ortodoxă. Așa a început drumul care ne-a dus la libertate, la înlăturarea sentimentelor de teamă și rușine.

SUB IMPERIUL MINCIUNII

Unde — au fost mîntea noastră, cugetul, patriotismul, dragostea pentru aproape și pentru viață?

Ni s-au făcut promisiuni mincinoase și noi am crezut! Ne-am pus toată puterea cugetului și trupului în sprijinul acestor himere. Am trăit sub imperiul minciunii, omniprezentă, sfidătoare. Pînă și pereții institutelor plîngeau sub apăsarea apocaliptică a unei efigii, contrafăcute, retușate, fotografiată cu ani în urmă, al cărei suris mefistofelic zgîria profund conștiințele. Presa, radioul, televiziunea îi aparțineau și, cu toate strădaniile... oh, Doamne, n-au reușit să-i retușeze lipsa de cultură, de omenie, răutatea, extravaganțele suportate din sudoarea muncii noastre. A

bil și demn în ființa noastră. Dar, nu a reușit!

Am fost supuși la privațiuni, în numele căror rațiuni? Nu am cîrînit. Am fost umiliți, dar am sperat și, iată, visul nostru de milenii se întrezărește din nou. La 22 Decembrie 1989 am devenit din nou suverani. Drag popor român, toată suflarea carpatică, acum este momentul să nu ne mai înșelăm, să nu ne lăsăm înșelați de alte promisiuni mincinoase și, mai ales, să fim circumspecți, să ne hotărîm soarta cu discernămint pentru acest ultim deceniu al mileniului doi, pentru cel următor.

Piccare cetățean trebuie să devină acum un purtător al acestei inițiative, un participant direct la opera

Stimați concetățeni, să nu uităm că tot ceea ce am construit din pămîntul sfînt al patriei, din oțel și beton este opera, munca și sudoranca noastră și nu trebuie să fie distruse, ceea ce trebuie să se înlătore sint suprastructurile politice și sociale supuse legalității și dreptei judecării. Casele care ne adăpostesc, fabricile, uzinele sint unelte fărururilor viitorului care începe azi. Ținînd seama că orice dezvoltare are un popor unit, organizat într-o comuniune de gînd și aspirații, de idealuri, este important ca în aceste momente dramatice, istorice să intrăm în rezonanță cu apelurile Consiliului Frontului Salvării Naționale.

Glonțul și dopul de șampanie

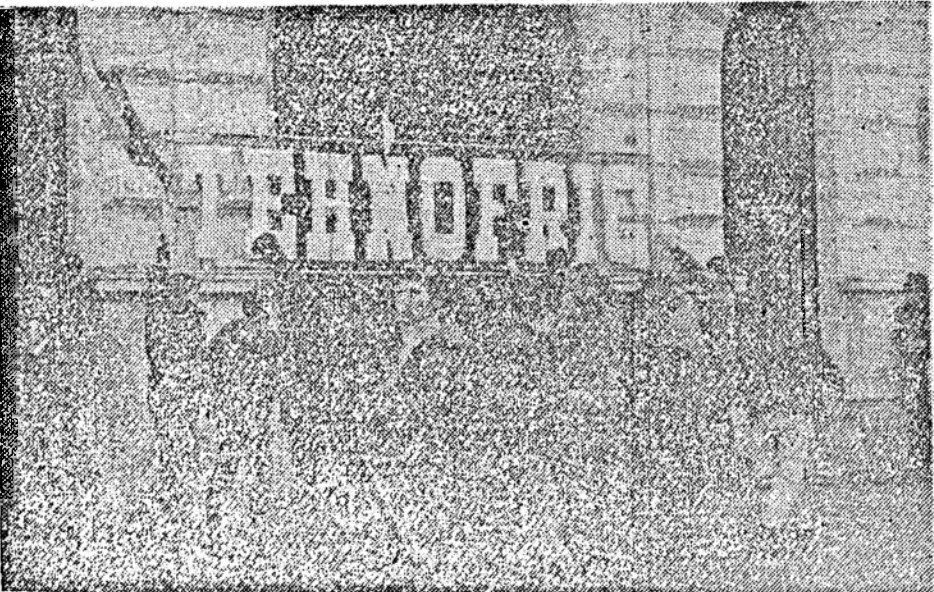
Am în mîna un glonț cu cifrele 68, 22 marcate pe tub. L-am cerut, azi dimineață, de la unul din tinerii, alături de care am stat în Piața Libertății, scan-

spre Piața Mihai Viteazul. Păstrează glonțul alături de dop, spre neuitare. Bucuria eliberării a fost cîștigată cu sînge.

Cred că este important gîndim mai mult la ziua de mîine, decît la cea de ieri. Să ne pansăm rănile și să nu uităm, în aceste clipe, că luciditatea, maturitatea sufletească, speranța renașterii spirituale și reintegrarea într-o Europă a valorilor, sint mai necesare ca oricînd.

Cu ajutorul BUNULUI PĂSTOR, a cărui naștere o vom sărbători peste cîteva zile, să ne ridicăm iar frunțile și glasurile noastre să regăsească zvanul cald de colinde. Să ne redobîndim comuniunea de români liberi și de frați prin jertfă și biruință.

Adrian POPESCU

Ieri am putut citi poezii din balconul fostului Comitet Județean de Partid. Poezii pe care pînă acum nu mi le publica nimeni. Sint fericit. Trăiesc cu emoție de nedescris bucuria întregii noastre națiuni. Deschid Constituția. Articolul

Bucuria eliberării

garantează libertatea cuvîntului, a presei, a intruziunilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor”. Acum intr-adevăr așa este! Miracolul s-a produs: lucrurile

să, niciodată cadavrele pe care le-am văzut alături în fața Librăriei Universității. Eroii noștri vor trăi veșnic.

Libertatea pe care am cucerit-o acum este cea mai sfîntă comoară a noastră. S-o apărăm și s-o cultivăm

COMUNICATUL

către țară al Consiliului Frontului Salvării Naționale

(Urmare din pag. 1)

te, Consiliul de Stat și instituțiile sale își încetează activitatea. Intreaga putere în stat este preluată de Consiliul Frontului Salvării Naționale. Lui i se vor subordona Consiliul Militar Superior, care coordonează întreaga activitate a armatei și a unităților Ministerului de Interne. Toate ministerele și organele centrale în actuala lor structură își vor continua activitatea normală, subordonându-se Frontului Salvării Naționale, pentru a asigura desfășurarea normală a întregii vieți economice și sociale.

În teritoriu se vor constitui consilii județene, municipale, orașenești și comunale ale Frontului Salvării Naționale ca organe ale puterii locale.

Miliția este chemată ca, împreună cu comitetele cetățenești, să asigure ordinea publică.

Aceste organe vor lua toate măsurile necesare pentru asigurarea aprovizionării populației cu alimente, cu energie electrică, cu căldură și apă, pentru asigurarea transportului, a asistenței medicale și a întregii rețele comerciale.

Ca program, Frontul propune următoarele:

1. Abandonarea rolului conducător al unui singur partid și statornicirea unui sistem democratic pluralist de guvernământ.

2. Organizarea de alegeri libere în cursul lunii aprilie.

3. Separarea puterilor legislativă, executivă și judecătorească în stat și alegerea tuturor conducătorilor politici pentru unul sau, cel mult, două mandate. Nimeni nu mai poate pretinde puterea pe viață.

Consiliul Frontului Salvării Naționale propune ca țara să se numească în viitor România.

Un comitet de redactare a noii Constituții va începe să funcționeze imediat.

4. Restructurarea întregii economii naționale pe baza criteriilor rentabilității și eficienței. Eliminarea metodelor administrativ-birocratice de conducere economică centralizată și promovarea liberei

inițiative și a competenței în conducerea tuturor sectoarelor economice.

5. Restructurarea agriculturii și sprijinirea micii producții țărănești. Oprea distrugerii satelor.

6. Reorganizarea învățământului românesc potrivit cerințelor contemporane. Reașezarea structurilor învățământului pe baze democratice și umane.

Eliminarea dogmelor ideologice care au provocat atâtea daune poporului român și promovarea adevăratelor valori ale umanității. Eliminarea minciunii și a imposturii, și statuarea unor criterii de competență și justiție în toate domeniile de activitate.

Așezarea pe baze noi a dezvoltării culturii naționale.

Trecerea presei, radioului, televiziunii din mâinile unei familii despotice în mâinile poporului.

7. Respectarea drepturilor și libertăților minorităților naționale și asigurarea deplinei lor egalități în drepturi cu românii.

8. Organizarea întregului comerț al țării, pornind de la cerințele satisfacerii cu prioritate a tuturor nevoilor cotidiene ale populației României. În acest scop, vom pune capăt exportului de produse agroalimentare, vom reduce exportul de produse petroliere, acordând prioritate satisfacerii nevoilor de căldură și lumină ale oamenilor.

9. Intreaga politică externă a țării să servească promovării bunei vecinătăți, prieteniei și păcii în lume, integrându-se în procesul de construire a unei Europe unite, casă comună a tuturor popoarelor continentului. Vom respecta angajamentele internaționale ale României și, în primul rând, cele privitoare la Tratatul de la Varșovia.

10. Promovarea unei politici interne și externe subordonate nevoilor și intereselor dezvoltării ființei umane, respectului deplin al drepturilor și libertăților omului, inclusiv al dreptului de deplasare liberă.

Constituindu-ne în acest front, sintem ferm ho-

țărâți să facem tot ce depinde de noi pentru a reinstaura societatea civilă în România, garantând triumful democrației, libertății și demnității tuturor locuitorilor țării.

În mod provizoriu, în componența Consiliului intră următorii: Doina Cornea, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Laszlo Tokes, Dumitru Mazilu, Dan Deșliu, general Ștefan Gușe, general Victor Stănculescu, Aurel Dragoș Munteanu, Corneliu Mănescu, Alexandru Birlădeanu, Silviu Brucan, Petre Roman, Ion Caramitru, Sergiu Nicolaescu, Mihai Munteanu, Mihai Ispas, Gelu Voican Voiculescu, Dan Marțian, căpitan Lupoiu Mihail, general-Voina, căpitan de rangul I Dumitrescu Emil, Neacșa Vasile, Ciontu Cristina, Baci Marian, Bogdan Teodoriu, Eugenia Iorga, Negrițiu Paul, Manole Gheorghe, Vladimir Ionescu, Adrian Sirbu, Cirjan Constantin, Domokoș Geza, Magdalena Ionescu, Marian Mierlă, Constantin Ivanovici, Ovidiu Vlad, Bucurescu Valeriu, Ion Iliescu.

Dind citire la posturile de radio și televiziune acestui comunicat, Ion Iliescu a precizat: Deocamdată, este o structură provizorie, gândită într-un mod foarte operativ. Lista rămâne deschisă. Nu aceasta va fi componența completă a Consiliului. Am menționat doar câteva nume de oameni care sint legate de transformările pe care le cunoaște țara, oameni care au demonstrat spirit de sacrificiu în anii tiraniei, tineri care în aceste zile au fost pe baricade, care și-au pus viața în pericol, reprezentanți ai muncitorilor, ai studenților, ai intelectualității, ai armatei, acele forțe care au fost active, prezente în procesul de instaurare a noului regim al puterii. Lista rămâne deci deschisă. Pentru a putea completa componența Consiliului așteptăm propuneri din partea tuturor categoriilor și forțelor sociale care au luptat și au învins.

Acest comunicat este o primă formă de platformă program a noului organism al puterii de stat din România. Am primit mandatul de a vi-l prezenta.

Apelul preotului László Tőkés

Dragilor frați în Cristos, cetățeni liberi ai patriei! Mă pregătesc pentru slujba de după-amiază în ajunul Crăciunului în satul Mineu, comuna Sălățig, din județul Sălaj.

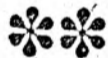
De câteva luni mi-am îndeplinit serviciul preotesc în Timișoara, plin de frică și spaimă, fiind hărțuit, persecutat și prigonit de către oficialitățile bisericesti oportuniste și cele de stat. La urmă am fost răpit de către securitate din rindul credincioșilor mei, din mijlocul timișorenilor — români, maghiari, germani —, care au înțeles bine glasul timpurilor noi. Astăzi a sosit ziua când putem să ne închinăm Domnului nostru, care ne unește fără seamă, cu inimile libere. Cu această ocazie istorică mă adresez tuturor fraților mei în Cristos din toată Țara Românească, asigurându-vă că credințioșii bisericii noastre

și naționalitatea maghiară din țară este alături de poporul român făuritor al vieții noi în ROMÂNIA.

Alăturându-ne forurilor democratice din lume, pornind de la sentimentul unității mișcătoare a cetățenilor Timișoarei, în zilele grele ale începutului renașterii naționale să ținem un minut de reculegere în amintirea celor care și-au jertfit viața pentru libertate, egalitate și frație. Vă comunic și pe această cale iubirea nemărginită a lui Dumnezeu, care iubire trebuie să ne pătrundă și pe noi, să avem un Crăciun într-adevăr fericit, petrecut în libertate și pace, care va marea începutul vieții noi pe acest pământ.

Dumnezeu să ne ajute în împlinirea speranțelor noastre. Amin.

László TOKÉS

„Armata e cu noi! Lozincă scandată de manifestanți cu atita ardoare a devenit certitudine. Nimic nu a fost mai tragic decât lacrimile în ochii soldatului obligat să-și amenințe propriul popor. Ieri, fraternizarea armatei cu demonstranții a fost unul dintre cele mai emoționante momente. Imaginea amfibiilor încărcate cu tineri a devenit, acum, un simbol al izbuzii libertății, al identității de idealuri ale poporului și armatei. Așa arăta, ieri, Piața Mihai Viteazul, dar și alte străzi înșingurate ale Clujului
Fotografia:

Kántor LÁSZLO

COPII AI VICTORIEI

Ieri, 22 decembrie 1989, în orașul nostru de pe Someș, la Clinica II Ginecologie s-au născut primii copii liberi ai Clujului. Doctorul Florin Stamatian, fiind de gardă începând cu ora 13, ne-a relatat următoarele: astăzi (ieri, n.n., 22 decembrie), de Ziua victoriei, în clinica noastră s-au născut doi copii sănătoși și frumoși, care întrușchipează Noua Românie, România liberă, VIITORUL ROMÂNIEI.

Familia Eugenia și Mircea Hedeșiu, ambii ingineri la Gherla, activând la C.P.L. și, respectiv, Fabrica de construcții mefalice, la 30 de ani sint părinții celui de-al doilea copil, Eugen Adrian, născut la ora 10,50. Este ora care ne rămâne întipărită în memorie prin voința millor de români, aflați în cen-

trul orașului pentru a manifesta dorința lor fierbinte de libertate. „Am auzit — destăvuite mama —, fiind pe masa de operație, deoarece am născut prin cezariană, oamenui care s-au oprit la ferestrele spitalului scandând: Pentru copii! Pentru copii! Doresc copilului meu, ca de altfel tuturor copiilor României libere, să trăiască, de acum încolo, în condiții de viață noi, să se poată bucura de o adevărată „copilărie fericită“, care să nu rămână numai o simplă formulă.

Iulica și Ioan Niculescu, farmacistă, respectiv, inginer la A.D.P. Cluj, sint astăzi părinții unui copil sănătos de 4 kg, Alex. El a văzut lumina libertății la ora 15. „A fost greu, foarte greu, dar totul a trecut cu bine“ — spunea mama fe-

ricită și increzătoare în viitorul pruncului ei.

Anul acesta la clinica Ginecologie-11 s-au născut 2.373 de copii, care de ieri începând vor avea piine și lapte, brinză și unt, carne și fructe și, mai ales, libertate. Precum se știe, din anul 1979 se tot fac demersuri pentru o nouă clinică, dar totul s-a oprit pe undeva la București. A sosit momentul să construim un nou spital, cu atât mai mult cu cât Clinicii „Stanca“ — inaugurată după Marea Unire, trebuie să-i urmeze o alta, modernă, utilată cu toată aparatura și medicamentele necesare, care să reprezinte timpul renașterii naționale. Bun venit pe lume, bun venit viață!

Moș Crăciun va fi mereu darnic cu voi, dragi copii!

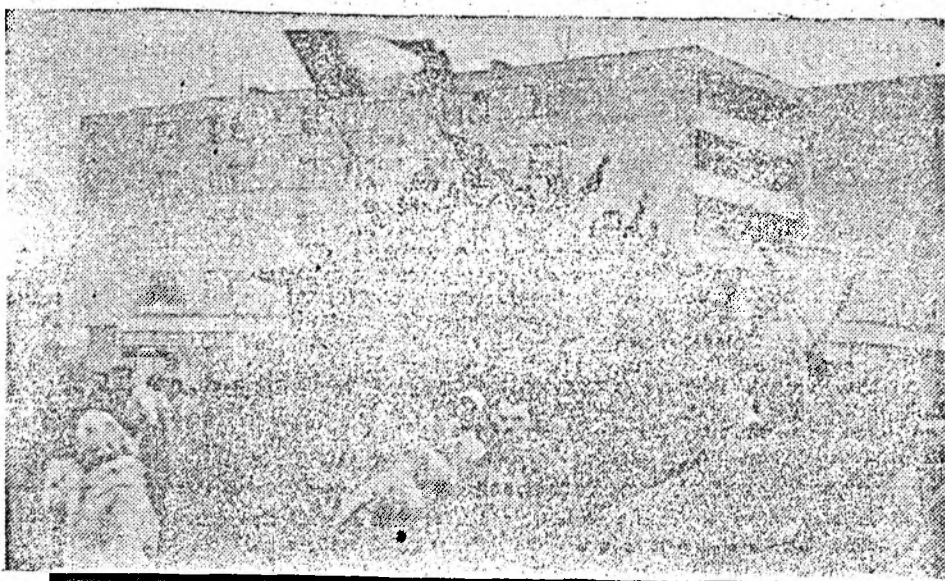
Eugen RIVIȘ

Gustul libertății

Era ora 12. Se trăgeau clopotele. Pășeam prin mulțimea hotărâtă, evitând cu grijă un om cu picioarele retezate care se țira în genunchi printre noi. Și noi am ingenuchiat mai apoi, cu toții, o dată și încă o dată, mulțumind clipei pe care o trăiam. Clipa incredibilului curaj, clipă a minunii de a simți nevoia să îmbrățișezi cu tărie, orice suflet apropiat. Sufletul românilor s-a dovedit aici, în vatra aceasta străbună din Transilvania, înălțător și neșovăitor. Plingeam de bucurie, înainte de a ști de fapt veștile mari de la București. Plingeam și eu, așa

te femeile pe care le-am întâlnit din clipa în care am văzut cu ochii mei crima cea mai oribilă. Joi la ora 16, o femeie disperată m-a luat de mână și mi-a șoptit: „Au avut inima să tragă în oameni!“ Am văzut imediat apoi, de aproape, mulți oameni disperate, am stat în fața gloanțelor îndreptate în sus, dar acel prim moment în care întilnisem crima atroce și deliberată mi-a rămas în minte cu un gust amețitor. Adevăratul gust al libertății l-am simțit a doua zi, privind de sus, de la balconul clădirii fostei Județene de Partid, reac-

proclamațiile care se citeau și chiar versurile înțelese până la ie ale unui poet. E drept, poporul nu avea dispoziție lirică. Dar poetul i-a convins. Unii reacționau mulțumiți, alții începuseră să gîndescă cît de adevărată va fi viața; și arta începînd din această istorică zi, 22 decembrie 1989. Și abia atunci am înțeles de ce, înaintînd spre mijlocul coloanei, atunci la ora 12, sunetul clopotelor mi se părea încurajator și plin de speranță. Vom putea clădi o Românie adevărată, o Românie nouă. Noi am dorit-o, noi sintem poporul!

AMPLU ECOU ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ CONSACRAT MARELUI ACT AL POPORULUI ROMÂN

MOSCOVA. — În ședința de vineri după-amiază a Congresului Deputaților Poporului al U.R.S.S., transmise agenția TASS, Mihail Gorbaciov a prezentat o informare asupra ultimelor evenimente din România. Apoi, a supus aprobării deputaților forului suprem al puterii de stat al U.R.S.S. următorul mesaj adresat poporului român:

„În acest moment de cofilură pentru soarta României, Congresul Deputaților Poporului al U.R.S.S. își afirmă sprijinul hotărât față de cauza dreaptă a poporului român. Îi asigurăm pe cetățenii României de sentimentele tradiționale de prietenie și bună vecinătate și reafirmăm dorința sinceră de colaborare strânsă în interesele socialismului și păcii“.

Textul, primit cu aplauze, a fost adoptat în unanimitate.

WASHINGTON. — Președintele S.U.A., George Bush, a salutat răsturnarea de la putere a lui Ceaușescu și a anunțat că are în vedere ajutoare economice pentru România în cazul când țara va trece la democrație. Bush a calificat schimbările din România drept „dramatice“.

Anterior, într-o declarație scrisă, el a cerut fostului guvern al României, să nu recurgă la represii brutale și să pună capăt dictaturii lui Ceaușescu.

LONDRA. — Primul ministru al Marii Britanii, Margaret Thatcher, a salutat răsturnarea regimului Ceaușescu în România, într-un interviu acordat programului de televiziune „Sky News“, prinzul a exprimat speranța că noua conducere a României „va urma exemplul celorlalte țări și va efectua alegeri libere în țară“.

„Aceasta este o noutate minunată pentru poporul României, pentru noi toți. 1989 s-a dovedit a fi un an istoric, cel mai fantastic dintre toți“.

BERLIN. — Poporul român, prin acțiunile sale hotărâte și-a croit drum spre înnoirea democratică a societății — se relevă într-o declarație a guvernului R.D.G. Salutăm din inimă poporul român pentru marea sa victorie. Totodată, exprimăm condoleanțe în legătură cu numărul mare de victime.

Poporul român poate să conteze pe sprijinul solidar al poporului din R.D.G. și al guvernului țării noastre — se adaugă în document, exprimându-se intenția de a se dezvolta relații de prietenie cu România pe o bază înnoită.

BUDAPEȘTA. — Președintele Partidului Socialist Ungar a dat publicității o declarație în care se arată că știrea privind evenimentele din România a parvenit la Budapeșta chiar în timpul ședinței acestui organ de conducere al partidului. Cu acest prilej, Președintele Partidului Socialist Ungar și-a exprimat speranța că răsturnarea regimului lui Ceaușescu este primul pas al coliturii democratice a evenimentelor. Președintele exprimă încrederea că aceste schimbări vor deschide calea spre apropierea firească dintre unguri și români.

BONN. — „În anul 1989, voința de libertate a oamenilor a trecut ca o furtună prin Europa“ — a declarat ministrul de externe al R.F.G., Hans-Dietrich Genscher, după prăbușirea dictaturii românești Nicolae Ceaușescu. „Poporul român a obținut o mare victorie împotriva unui regim al disprețului față de oameni“ — a adăugat Genscher. Totuși, bucuria se împletește cu mîhnirea în legătură cu marele număr, încă necunoscut, de morți. Ministrul de externe a anunțat, „în spiritul solidarității“, măsuri imediate de ajutorare din partea guvernului vest-german, care vor fi coordonate de organizațiile corespunzătoare.

BERLIN. — Cancelarul R.F.G., Helmut Kohl, a apreciat reprimarea evenimentelor din România drept „un lucru îngrozitor“, care „l-a deprimat adînc“. În prezența ziariștilor, la Dresda, el și-a exprimat speranța că în România se va reveni cât mai repede posibil la relații care să corespundă convențiilor incluse în Actul final de la Helsinki.

PARIS. — Deputații Adunării Naționale din Franța au păstrat, miercuri, la Paris, un minut de tăcere în semn de protest față de intervenția trupelor împotriva demonstrațiilor de la Timișoara. „Libertatea poporului român va învinge“, a afirmat președintele Adunării Naționale, Laurent Fabius — citat de agenția D.P.A. Primul ministru francez, Michel Rocard, a exprimat „groaza și consternarea“ Franței.

VATICAN. — Papa Ioan Paul al II-lea și-a exprimat vineri „oroarea“ în legătură cu violența folosită împotriva manifestanților în România. În tradiționalul discurs de Crăciun, Papa a condamnat extrem de vehement pe tiranul Ceaușescu și „violența exercitată împotriva cetățenilor români fără apărare“ și a lansat un apel în favoarea unor schimbări radicale, bazate pe respectarea drepturilor omului.

VIENA. — După înlăturarea lui Ceaușescu de la putere, ministrul de externe al Austriei, Alois Mock, și-a exprimat speranța că acum în România vor fi inițiate procese de reforme economice și politice și va fi transpusă în fapt libertatea personală a tuturor românilor. Revolta poporului român, precum și a minorităților maghiară și germană din România, s-a dovedit eficientă — a relevat Alois Mock, într-un interviu acordat ziarului *Orf*. Anularea obligativității vizei pentru deținătorii de pașapoarte de serviciu și diplomatice, care fusese preconizată pentru următoarele zile, nu va mai intra în prezent în vigoare — a comunicat agenției A.P.A. un purtător de cuvînt al ministrului austriac.

Evenimentele reflectă puterea democrației și a dorinței de libertate a oamenilor, care au cîștigat acum și în România prin mișcarea populară pentru o înnoire politică și economică, o mare victorie asupra dictaturii sîngeroase a lui Ceaușescu — a declarat Mock.

MOSCOVA. — Un purtător de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe al Uniunii Sovietice a declarat referitor la evenimentele produse la București vineri: „Nu ne îndoim că poporul român va da dovadă de înțelepciune, menținînd, în pofida evenimentelor dramatice, calmul și stabilitatea necesare, că vor fi create condiții

pentru viața normală și vor fi create noi instituții ale puterii în condiții normale“.

STRASSBOURG. — Președintele Parlamentului vest-european, Enrique Baron, a salutat sfîrșitul dictaturii în România și a exprimat „profunda satisfacție pentru faptul că poporul român a reușit să pună capăt unui sistem dictatorial“ — informează agenția spaniolă E.F.E. Comunitatea internațională, în special cea vest-europeană, „trebuie să acționeze urgent în sprijinul poporului român pentru a-l ajuta să depășească o etapă tragică din istoria sa, care a avut consecințe economice dezastruoase. Sperăm — a adăugat el — că această nouă etapă va conduce la un proces de instaurare a democrației, care prin intermediul organizării de alegeri libere să asigure, în sfîrșit respectarea drepturilor fundamentale ale acestui popor ce a suferit mult prea mult“.

BRUXELLES. — Secretarul general al Alianței Nord-Atlantice, Manfred Woerner, a declarat că N.A.T.O. a aflat cu bucurie despre căderea regimului Ceaușescu. În urma acestui eveniment, „putem spune că idealurile de libertate și de democrație prevalează peste tot în Europa centrală și răsăriteană“ — se precizează într-un comunicat dat publicității de Woerner. „Sperăm, a adăugat el, că România va înainta în mod pașnic în direcția instaurării unei democrații autentice“.

HELSINKI. — Guvernul finlandez își exprimă speranța că situația din România va evolua pe o cale pașnică după noile evenimente de cofilură — a declarat ministrul de externe al Finlandei, Pertti Aasio.

Crucea Roșie din Finlanda a anunțat că este pregătită să trimită medicamente, în primul rînd sînge pentru transfuzii, precum și personal medical pentru acordarea ajutorului victimelor din România. Valoarea preconizată a ajutorului va fi de un milion de mărci finlandeze.

În Finlanda a fost creat fondul de ajutorare a victimelor represii din România.

WASHINGTON. — Într-o declarație a purtătorului de cuvînt al Casei Albe, Marlin Fitzwater, Statele Unite și-au exprimat vineri bucuria în legătură cu înlăturarea de la putere a lui Ceaușescu, afirmînd că „împărtășesc bucuria poporului român“, care s-a debarasat de „urîșă povară a regimului dictatorial“. Casa Albă și-a manifestat speranța într-o tranziție pașnică și o evoluție spre democrație în România și a arătat că Statele Unite sînt gata să stabilească relații normale cu această țară și să-i ofere o asistență economică, dacă ea „va avansa pe calea reformelor democratice“.

Guvernul american a afirmat că nu deține nici o informație privind soarta lui Ceaușescu.

„Astăzi 22 decembrie o teribilă povară a fost înlăturată — povara regimului dictatorial. Statele Unite împărtășesc bucuria poporului român și se alătură în speranțele privind o tranziție pașnică spre democrație“, a declarat purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Marlin Fitzwater.

Statele Unite, a adăugat el, „salută hotărîrea reprezentanților guvernului român de a fi ordonat încetarea brutalității presiunii polițienestii și de a fi pus capăt regimului Ceaușescu“.

„Regretăm pierderile tragice și lipsite de sens de vieți omenești din această săptămînă și facem apel la evitarea oricărei noi violențe“ — a declarat purtătorul de cuvînt. Amintind tragedia din orașul Timișoara, M. Fitzwater a afirmat că aceasta „nu va fi niciodată uitată“ și va rămîne ca o mîrturie permanentă a faptului că aspirațiile spre libertate și spre „drepturile omului nu pot fi înlăturate prin forța armelor“.

Purtătorul de cuvînt a exprimat speranța că noul guvern „va înainta rapid pentru a răspunde cererilor poporului său privind schimbări democratice și că se va angaja într-un proces de tranziție pașnică“.

Statele Unite, a adăugat M. Fitzwater, „sînt gata, așa cum au fost întotdeauna, să stabilească relații mai bune cu România“. Dacă această țară „avansează rapid pe calea unor veritabile reforme democratice, Statele Unite se angajează să furnizeze un sprijin solid și asistență lor“, a dașugat el. Fitzwater a subliniat că Administrația de la Washington va răspunde cu promptitudine oricărei cereri de ajutor umanitar. „Sperăm că România se va alătura, în curînd celorlalte țări din Europa răsăriteană și centrală care s-au angajat într-o nouă eră de cooperare între Est și Vest“ — a spus în încheiere purtătorul de cuvînt.

HAGA. — Guvernul olandez s-a angajat să sprijine, împreună cu partenerii săi, procesul de schimbare din România, în toate domeniile posibile“ — relevă un comunicat dat publicității la Haga. Căderea lui Ceaușescu și a regimului său reprezintă sfîrșitul unei dictaturi sîngeroase — adaugă comunicatul, exprimîndu-se, totodată, „gîndurile și sentimentele de simpatie față de toți cei care au suferit în România“.

HAGA. — Primul-ministru al Olandei, Ruud Lubbers, a anunțat vineri că guvernul țării sale a deblocat suma de 87 milioane florini (44 milioane dolari) pentru ajutorarea țărilor din estul Europei în anul 1990. Pînă în prezent, numai Polonia și Ungaria primesc acest ajutor financiar, dar în scurt timp — a precizat premierul olandez — el va fi acordat și altor state est-europene.

BONN. — Președintele Bundestagului vest-german, Rita Sissmuth, a adresat un mesaj de felicitări poporului român. „Dictatura brutală din România, bastion al stalinismului care încalecă flagrant drepturile omului, a fost răsturnată“ — a declarat Sissmuth. Dorința de libertate a poporului român s-a dovedit mai puternică decît masacrul sîngeros și tirania. Să sperăm că România va găsi în curînd pacea internă și va realiza un proces de reforme neviolente.

Președintele Partidului Liber-Democrat din R.F.G., Otto Graf Landsdorff, a caracterizat răsturnarea lui Ceaușescu drept „o binecuvîntare pentru România“. Se poate spera că Ceaușescu va primi pedeapsa cuvenită.

Partidul Social Democrat, împreună cu alte formațiuni politice vest-germane, a adresat un apel la organizarea

de demonstrații în sprijinul României, ce se vor desfășura simbolic la Bonn.

PRAGA. — Partidul Comunist din Cehoslovacia își exprimă convingerea, că poporul român și comuniștii cinstiți vor reuși să găsească o cale de ieșire din situația tragică în care a ajuns țara sub conducerea regimului dictatorial antipopular al lui Nicolae Ceaușescu — se subliniază în declarația președintelui Partidului Comunist din Cehoslovacia, Ladislav Adamec.

Comuniștii cehoslovaci sprijină năzuința oamenilor muncii români îndreptată spre înnoirea bazelor umanitare și democratice ale socialismului.

BRUXELLES. Piața comună a hotărît să acorde populației din România ajutor medical de urgență în valoare de un milion de Ecu (unități de cont C.E.E.), echivalent cu 1,15 milioane dolari — a anunțat, vineri Comisia C.E.E.

Acest ajutor va permite trimiterea imediată de ajutoare de primă necesitate, cum ar fi medicamente sau echipamente medicale — a precizat într-un comunicat organul executiv al „celor 12“.

ATENA. — Agenția Taniug anunță din Atena că Academia de Științe a Greciei a exclus, prin vot unanim, pe Elena Ceaușescu din rîndul membrilor săi.

BERLIN. — Consiliul de Stat al R.D. Germane a hotărît să îi retragă lui Nicolae Ceaușescu ordinul „Karl Marx“. După cum anunță agenția A.D.N., Consiliul de Stat al R.D.G. fundamentînd această hotărîre, a relevat că încălcarea gravă a drepturilor omului în România este incompatibilă cu acest ordin suprem al Republicii Democratice Germane.

LONDRA. — Regina Angliei a anulat titlul de înaltă distincție „Bath“ în gradul de Cavaler al Marii Cruci, pe care l-a acordat în 1978 dictatorului român și a hotărît să trimită înapoi decorația românească pe care Ceaușescu i-a acordat-o în cursul vizitei oficiale pe care a efectuat-o în Marea Britanie în același an.

BELGRADE. — Președintele și guvernul R.S.F. Iugoslaviei urmăresc îndeaproape evoluțiile din România și salută cursul spre prosperitate, democrație, libertate și demnitate a omului, informează Agenția Taniug. În acest moment istoric, popoarele din Iugoslavia își exprimă solidaritatea cu poporul român prieten, încrezător în noile perspective ale evoluției generale a relațiilor iugoslavo-române.

PARIS. — Prin căderea regimului Ceaușescu este eliminată principala cauză a represiei sîngeroase din România, pregătindu-se, astfel, terenul pentru ca poporul român, deosebit de apropiat de noi, să-și poată construi un viitor liber și democratic — a declarat ministrul de externe al Italiei, Gianni de Michelis. Ministrul de externe, care participă la Conferința euro-arabă ce are loc la Paris, a adăugat că exprimă întreaga admirație pentru poporul român, care a luptat cu atît de mult curaj, și, totodată, profundul regret pentru numeroasele victime înregistrate. Va fi necesară solidaritatea altor țări cu o Românie ce și-a redobîndit libertățile fundamentale. Italia va acționa în această direcție și va cere comunității occidentale să-și asume răspunderea ce-i revine — a spus ministrul de externe, citat de agenția italiană A.N.S.A.

BUDAPEȘTA. — Comitetul de solidaritate ungar a declarat că a fost creat un fond material de 500.000 forinți pentru cumpărarea de medicamente destinate celor care au avut de suferit în România — transmite agenția M.T.I. Comitetul a adresat tuturor organizațiilor și cetățenilor unguri chemarea de a sprijini această inițiativă. A fost anunțat că 200 de flacoane de sînge vor fi trimise imediat la Timișoara și că, în următoarele 12 ore, va fi obținut sînge de la 200 de donatori, iar în 24 de ore — de la o mie de donatori.

BERLIN. — Vineri la București puterea a fost preluată de un front pentru salvarea patriei — informează agenția A.D.N., citînd comunicatul Televiziunii Române. Oamenii ieșiți în stradă jubila — relatează corespondentul A.D.N. Fotografiele lui Ceaușescu au fost arse sau rupte în bucăți. Armata s-a înfrînt în Capitală cu demonstrații.

ROMA. — Comunitatea românească din regiunile Lombardia și Piemont a adresat, joi, președintelui Republicii Italiene, Francesco Cossiga, o telegramă în care îi adresează mulțumiri pentru poziția sa fermă de denunțare a fostelor autorități din România, în acest moment atît de dificil pentru țară — informează agenția A.N.S.A.

BUDAPEȘTA. — Imediat după ce la posturile românești de radio și televiziune au fost transmise știrile privind trecerea puterii în mîinile poporului, agenția de știri M.T.I. din Budapeșta a informat despre acest eveniment, despre poziția adoptată de armata română în apărarea cuceririlor poporului. Este subliniat faptul că patrioții români, tinerii au dobîndit libertatea cu prețul supremului sacrificiu.

Agencia ungară a anunțat imediat redeschiderea frontierei de stat dintre cele două țări vecine.

MADRID. — Agenția spaniolă E.F.E. acordă ample spații în cadrul emisiunilor sale evenimentelor din România. Este descrisă atmosfera de entuziasm, sărbătorească pe care o trăiește în aceste clipe Bucureștiul, se informează despre fraternizarea armatei cu manifestații la București. Sînt preluate, totodată, apelurile la calm, ordine, lansate de reprezentanții poporului prin intermediul Radioteleviziunii Române, în vederea construirii unei vieti cu adevărat noi.

BELGRADE. — Crucea Roșie din Iugoslavia a anunțat că oferă sprijin Crucii Roșii din România, ca urmare a evenimentelor dramatice intervenite pe pămînt românesc.